

Kdo pa je bil ta slikar?

„Zgodnja Danica“ je l. 1874., str. 260, pisala o Skaručini: „Posebna lepota te romarske cerkve je to, da so po stropu naslikane dogodbe iz življenja in trpljenja sv. Lucije. To delo je izvrstno izpeljal umetni slikar Franc Tomšič iz Ljubljane v l. 1748.“ To poročilo je prešlo potem tudi v druge spise. Ker pa o slikarju Francu Tomšiču nikjer ni bilo najti sledu, je bil dvom upravičen, je li dotični člankar ime prav čital. In res so preiskave dognale, da je v rokopisni knjigi „Manuale“ v vodiškem arhivu ob robu pri župniku Josipu Gregorju Vačniku (1720—1770) začrtana o Skaručini opomba: „Vso¹ cerkev je na svodu okrasil

SKARUČINA: FRESKA V SVETIŠČU.
(Fot. Albin Poljanec.)

z dragocenimi slikami, ki predstavljajo življenje in mučeništvo sv. Lucije, umetni in slavni ljubljanski slikar Francišek Jambschig.“

Slikar je torej Franc Jamšek. Kdo pa je bil ta in kje je živel? Francišek Jamšek je bil slikar v Ljubljani. Njegovo krstno ime je Francišek Anton. Poročil se je 4. junija 1730 z Marijo Dorotejo Steier in je bil lastnik 12. hiše v Hrenovih ulicah, kjer je bival vsaj do l. 1751., kakor kažejo mestne davčne knjige. Drugega se doslej še ni o njem dognalo. Tudi nobena druga slika njegova ni znana, čeprav je moral mojster, ki je tak biser ustvaril, kakor so freske na Skaručini, že prej mnogo slik napraviti.

¹ Ecclesia per totum in fornice pretiosis picturis vitam et Martyrium S. Luciae repraesentantibus per artificiosum et celebrem Franciscum Jambschig pictorem Labacensem exornata.

Kaj pa pravi ustno izročilo? To je zelo nezanesljivo. Ljudje pripovedujejo, da je bil Italijan. Vprašati bi se pa morali, čemu je pod slike zapisal nemške kitice, česar bi italijanski slikar gotovo ne bil storil.

Druga govorica pripoveduje: Slikar je oslepel. V svoji žalosti obljubi, da bo cerkev sv. Lucije na Skaručini zastoj poslikal. Ko ozdravi, izvrši svojo obljubo, in sicer brezplačno. Dali so mu pa 200 goldinarjev, ki jih je, dasi nerad, sprejel. Ko pa pride do kraja, kjer stoji sedaj pri cerkvi znamenje, zopet oslepi.

Nasproti duhovski hiši je stala majhna napol zidana, napol lesena kočica, ki je služila za stanovanje provizornemu učitelju, prej pa je bila v tej koči shramba za cerkvene darove, n. pr. žito itd. V tej koči je bila ena stena poslikana.

Ne daleč od Skaručine je vas Povodje. Ondi sta na številki 4, pri Rebolu, dve okoli 2 m visoki stenski sliki. Prva kaže sv. Florijana z zastavo, druga pa Jezusa na križu z Marijo, sv. Janezom in sv. Magdaleno. Sliki sta čedni in dobro ohranjeni. V sredi je napis:

PROFITIO CHRISTO IESV
FERI FECIT VOVIT
ADAM WERGANT.

Nad sliko sv. križa je letnica 1722, kronogram pa izkazuje letnico 1723.

V hiši pripovedujejo, da je hodil semkaj prenočevat slikar, ko je slikal na Skaručini, in da je zato naslikal ti dve sliki. Ta pripoved pa je prezrla okolnost, da je bila cerkev slikana 26 let pozneje, ko ta hiša.

Še nekoliko vrstic o cerkvi. Prvotno cerkev so sezidali od l. 1662. do 1664. Kako se je to zgodilo? Vizitacijski zapisnik ljubljanske škofije iz l. 1661., str. 47, pripoveduje: Soseske, ki so hotele sezidati cerkev sv. Lucije, so nameravale 24. junija 1661 prositi škofa (Otona grofa Buchheima) dovoljenja za zidavo in mu predložiti zapisnik čudežnih ozdravljenj, ki ga je po škofovem naročilu sestavil generalni vikar, ko je dne 18. junija v Vodicach zaslišaval priče. Toda preden so prišli do knezoškofa, se je ta odpeljal v Krašnje. Zato so sklenili svojo namero izvršiti 25. junija, ko se je knezoškof peljal v Šmartno pod Šmarno goro. Ko se je vozil mimo kraja nameravane cerkve, so mu prišli naproti in so voz spremljevali do Šmartnega. Tam so pokleknili in po vikarju Marku